

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงการกับวิธีสอนแบบปกติ

A Comparison of Learning Achievement in History Subject Entitled Major Events in the Universal History for Secondary Grade 5 Students between Project-Based Approach and Traditional Teaching Method

จุฑาภรณ์ หวังกุล¹, จุฑารัตน์ คุชรรัตน์² และมนต์ทิพา ไชยแก้ว³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงการ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 42 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงการสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงการสูงกว่าการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบโครงการในรายวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รายวิชาประวัติศาสตร์ วิธีสอนแบบโครงการ วิธีสอนแบบปกติ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110 ประเทศไทย

² คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สงขลา 90110 ประเทศไทย

³ โรงเรียนวัดควนแพรงหา พัทลุง 93110 ประเทศไทย

Abstract

The purposes of this research were to compare learning achievement in History subject entitled Major Events in the Universal History for Secondary Grade 5 students between before and after learning by Project-Based Approach, to compare learning achievement in History subject entitled Major Events in the Universal History for Secondary Grade 5 students between Project-Based Approach and Traditional Teaching Method and to study the students' satisfaction toward learning using Project-Based Approach. The sample of the present study consisted of 42 Secondary Grade 5 students from 2 classes at Satree Seuksa School who were studying during the second semester of 2013 academic year. They were selected randomly using Multi-stage Random Sampling Technique. The research instruments were learning plans, a learning achievement test and a satisfaction questionnaire. The data were analyzed using arithmetic mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test for independent samples and t-test for dependent samples. The research results indicated as followings;

1) The learning achievement in History subject entitled Major Events in the Universal History of Secondary Grade 5 students after learning by Project-Based Approach was statistically significantly higher than before learning at .05 level,

2) The learning achievement in History subject of Secondary Grade 5 students who learned by Project-Based Approach were statistically significantly higher than the student who learned by Traditional Teaching Method at 05 level,

3) The students' satisfaction toward learning using Project-Based Approach was at a high level.

Keywords: History Subject, Project-Based Approach, Traditional Teaching Method

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรสำคัญในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระที่เป็นรากฐานของวิชาการทุกสาขา (สมศักดิ์ ชูโต, 2547) เป็นวิชาที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความ

เข้าใจการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สาระประวัติศาสตร์เป็นรายวิชาที่กล่าวถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีต เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของมนุษย์ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความล้มเหลว ความร่วมมือ ความขัดแย้ง การสร้างสรรค์ การทำลายและอื่น ๆ ถือเป็นรายวิชาที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการ ซึ่งนำความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมของมนุษย์เป็นอย่างมาก

การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ที่ผ่านมายังเป็นการสอนแบบปกติ คือ ครูผู้สอนเป็นผู้นำเสนอแต่เพียงผู้เดียว เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการพูด เล่า อธิบาย สิ่งที่ต้องการสอนให้แก่ักเรียน โดยที่นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยเพียงแต่ฟัง จดบันทึกหรือซักถามบางครั้ง แล้วประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2540) ฉะนั้น ครูผู้สอนต้องประยุกต์ใช้วิธีสอนหรือการนำเสนอแบบใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น วิธีสอนที่จะช่วยแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ให้ดีขึ้นและผู้วิจัยสนใจคือ วิธีสอนแบบโครงงาน ซึ่งเป็นการใช้วิธีการสอนแบบโครงงานบูรณาการในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การทำงานเป็นกลุ่ม การนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการเรียนรู้โดยยึดหลักการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (อารีรัตน์ วัฒนสิน, 2550) โครงงานเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนด้วยการค้นคว้า ลงมือปฏิบัติจริง ในลักษณะของการสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา (กรมวิชาการ, 2534) นอกจากนี้การเรียนรู้โดยโครงงานเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาสมองได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนต้องใช้วิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทำให้สมองทำงานทุก ๆ การทำงานเป็นกลุ่ม การร่วมมือทำงาน ร่วมคิด ร่วมทำงานก็จะยิ่งทำให้บุคคลพัฒนาความรู้ไปถึงขั้นสูงสุด เป็นความรู้แบบขยายประโยชน์ต่อสังคม ทำให้สังคมเป็นสุขเป็นหนึ่งเดียวกัน (โกวิท ประมวลพฤษ, 2545)

ดังนั้นผู้วิจัยมีความตระหนักและสนใจในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์รายวิชาประวัติศาสตร์สากล เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนำวิธีสอนแบบโครงงานมาบูรณาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาและทำงานอย่างเป็นระบบ และเพื่อต้องการเปรียบเทียบว่า การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบโครงงานและการสอนแบบปกติ วิธีการสอนแบบไหนจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากัน และสามารถเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงงานกับวิธีสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงาน

สมมติฐาน

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงาน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อวิธีสอนแบบโครงงานและวิธีสอนแบบปกติในรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล อยู่ในระดับมาก

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีศึกษา วิธีสอนแบบโครงงาน แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิธีสอนแบบโครงงานเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองในเรื่องที่สนใจ โดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สรุป นำเสนอผลงานและนำผลที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นสิ่งที่จะทำให้ทราบว่าจัดการเรียนรู้จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้โดยวัดได้จากคะแนนจากแบบทดสอบ และความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่ว่าไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาประสงค์ เป็นสภาพหรือระดับของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อ

ประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่หรือความรู้สึกมีความสุข ฟังพอใจความสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ใช้ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 8 ชั่วโมง ใช้ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 8 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสามัญที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 14 โรงเรียน นักเรียน 1,164 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอรัตภูมิ จ.สงขลา ในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 42 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์สากล ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและบันทึกผลหลังสอน

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงงาน จำนวน 4 แผน มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 7 แผน มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ มี 30 ข้อ โดยวัดในด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจและด้านการวิเคราะห์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.73

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 1 ชุด จำนวน 16 รายการ รายการประเมินครอบคลุมในด้านเนื้อหาและความรู้ ด้านกิจกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Dependent Samples)
2. วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานกับวิธีสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์โดยใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานและวิธีสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีสอนแบบโครงงานก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.87 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.08 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Dependent Samples t-test) ปรากฏว่าค่าสถิติที (t-test) มีค่าเท่ากับ 12.77 และวิธีสอนแบบปกติก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.82 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.99 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.91 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.54 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Dependent Samples t-test) ปรากฏว่าค่าสถิติที (t-test) มีค่าเท่ากับ 12.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความรู้ความจำ ความเข้าใจและการวิเคราะห์จากการเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานสูงกว่าการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีสอนแบบโครงงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.08 และวิธีสอนแบบปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.9 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.54 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันโดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Independent Samples t-test) ปรากฏว่าค่าสถิติทีที่มีค่าเท่ากับ 3.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานนักเรียนมีความสามารถด้านการวิเคราะห์สูงกว่าการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรู้ความจำและความเข้าใจ การสอนทั้ง 2 วิธีไม่แตกต่างกัน

คือ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติเพียงด้านเดียวคือ ด้านการวิเคราะห์

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งวิธีสอนแบบโครงงาน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.17) และวิธีสอนแบบปกติ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสอนโดยวิธีสอนแบบโครงงานและวิธีสอนแบบปกติ นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาความรู้ ด้านกิจกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สรุป

จากการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนแบบโครงงานกับวิธีสอนแบบปกติ สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ วิจัยและบูรณาการองค์ความรู้ภายในขอบเขตที่ตนเองคัดสรร นักเรียนเรียนรู้อย่างอิสระเกิดความรู้สึกสนุกสนานและมีความสุขในการทำกิจกรรมและการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรภัทร ภัทรกรรณากิจ (2552) พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นวิธีสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้มีความรู้สึกร่วมกับเรื่องที่ศึกษา สามารถจดจำและเข้าใจ วิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ จนสามารถปรับเป็นพื้นฐานทางสังคมเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไปได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติเป็นการจัดการเรียนรู้โดยการบรรยาย นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและการใช้แบบฝึกที่ครูสร้างขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยการบรรยายนั้นเป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระหรือความรู้จำนวนมากได้ในเวลาที่จำกัด (ทีศนา แชมมณี, 2547) สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ นวลปาน (2551) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ นักเรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกตินั้นในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมครูได้มีการนำเข้าสู่บทเรียนมีการฝึกปฏิบัติ และมีการสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุวดี วงศ์สุวรรณ (2547), วลี ไทยเจริญ (2552) และสุรางค์ ตระกูลราษฎร์ (2547) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโครงการ สาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อาจเนื่องมาจากวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นวิธีการสอนที่มีกระบวนการสอนมุ่งฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหา โดยสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีเรียน และวิธีการคิดอย่างเป็นลำดับ และระบัทภร ภัทธกรธนาภิจ (2552) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมโครงการที่เน้นการเรียนร่วมกันส่งเสริมให้นักเรียนและครูได้พัฒนาตนเองหลายด้าน ได้แก่ นักเรียนพัฒนาทักษะการค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งทรัพยากรต่างๆ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นด้วย และนิสิต น้อมศาสน์ (2553) กล่าวว่า วิธีสอนแบบโครงการเป็นวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ เป็นการพัฒนาความรู้และคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ มีความแตกต่างจากวิธีสอนแบบปกติ เพราะวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นวิธีสอนที่มีหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเป้าหมายที่สำคัญคือ มุ่งให้นักเรียนเป็นผู้ออกแบบ พัฒนาและปฏิบัติภารกิจหรือการงานของตนเอง เป็นแนวคิดที่มุ่งให้นักเรียนสร้างความรู้ใหม่ขึ้นเองอย่างกระตือรือร้น แทนการรับฟังและซึมซับความรู้จากครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธดา งามชัด (2548) พบว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดสูงขึ้น แต่วิธีการสอนแบบปกติครูเน้นให้ครูเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปผล (กรมวิชาการ, 2546) วิธีการสอนแบบปกติจะยึดหนังสือหรือตำราเป็นหลัก ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้แก่ นักเรียน นักเรียนไม่มีโอกาสสัมผัสกับชีวิตที่เป็นธรรมชาติ และนักเรียนไม่กล้าแสดงออก จะเห็นว่าการสอนแบบปกติครูจะมีบทบาทแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ของทั้งสองกลุ่ม พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม เป็นผลมาจากวิธีสอนที่เชื้อและมุ่งให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ขึ้นเองอย่างกระตือรือร้น แทนการรับฟังและซึมซับความรู้จากครูผู้สอน นักเรียนจะเป็นผู้คิดค้นตามความคิดของตนเองด้วยการหลอมรวมความคิดหรือข้อมูลใหม่ที่ได้รับเข้า

กับความคิดหรือความรู้เดิมที่ได้เรียนมาแล้ว จากนั้นก็ปรับขยาย เปลี่ยนแปลงให้เกิดความรู้ใหม่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะช่วยทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างสลับซับซ้อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อวิธีสอนแบบโครงงาน และวิธีสอนแบบปกติในรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สากล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนรู้เริ่มจากความพึงพอใจและความสนุกสนานกับการใฝ่เรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545) และสอดคล้องกับการวิจัยของ นิรมิษ เพียรประเสริฐ (2549) ที่พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ที่เรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับมาก วิธีสอนแบบโครงงานเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงทำจริงไม่เพียงแต่เรียนรู้ทางทฤษฎีเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในกระบวนการทำงานจริง ๆ และสอดคล้องกับสก๊อต (Scott, 1970 อ้างถึงใน รัตนา ลาวงค์, 2552) ที่ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน โดยการทำงานที่มีความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ ซึ่งต้องวางแผนและวัดความสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ส่วนการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนต่อวิธีสอนแบบปกติ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีสอนแบบปกติเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้สอนนักเรียนโดยทั่วไป ซึ่งมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าโดยจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้อัตนุประสงค์และการวัดให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับบลูม (Bloom, 1976, อ้างถึงใน ทิพย์อาภา ฉิมสุวรรณ, 2552) ที่มีความเห็นว่า ถ้าสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามที่ตนต้องการ ก็จะคาดหวังได้แน่นอนว่านักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้น การทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ดังนั้น ครูผู้สอนควรพิจารณา นำการสอนโดยวิธีดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อแบบโครงงานไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ ส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ร่วมในกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านทักษะการคิด การวิเคราะห์และสามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

1.3 ควรนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานและแบบปกติไปพัฒนาให้มี กิจกรรมที่หลากหลาย และเน้นทักษะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านความรู้ความจำและ ความเข้าใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทางทักษะด้านอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกับตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ ทัศนคติ ความรับผิดชอบ ความคงทนต่อการเรียนรู้ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เช่น แบบซิปปาโมเดล การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นต้น

2.3 ควรนำขั้นตอนการสอนแบบโครงงานไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาอื่นที่สอน เพื่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ที่จะเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็น อย่างดี

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2534). *ข้อคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการสอนและการสอบที่เน้นกระบวนการ*. กรุงเทพฯ :

กรมวิชาการ.

กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง สิ้นค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

โกวิท ปรวาลพฤกษ์. (2545). *การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง สร้างพหุปัญญา ด้วยโครงงาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ขวัญใจ นวลปาน. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) กับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ศิศนา เขมมณี. (2547). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพย์อาภา ฉิมสุวรรณ. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรูปแบบโมเดลซิปปา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (กาจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

นิรมิษ เพียรประเสริฐ. (2549). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ระหว่างการเรียนรู้แบบโครงงานกับการเรียนการสอนแบบปกติในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.

นิสิต น้อมศาสน. (2553). การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่เรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแบบโครงงานกับแบบร่วมมือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วลี ไทยเจริญ. (2552). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และผลงานการวาดภาพระบายสีโดยการจัดการเรียนรู้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และการจัดการเรียนรู้แบบปกติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- ยุวดี วงศ์สุวรรณ. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบร่วมมือกับการสอนแบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรพัฒนาศูตรและการสอน). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รภัทพร ภัทรรณนาภิจ. (2552). การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ภาษาทันสมัยในเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รัตนา ลาวงศ์. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้และความพึงพอใจทางการเรียน เรื่องการเมืองการปกครอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้บทเรียนการ์ตูนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองหลวง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการจัดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมศักดิ์ ชูโต. (2547). ประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุเมธตา งามชัด. (2548). การศึกษาผลการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการที่มีต่อความสามารถด้านการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหลุบคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุรางค์ ตระกูลราษฎร์. (2547). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนแบบโครงการวิทยาศาสตร์กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (15 กันยายน 2555). การปฏิรูปการศึกษา: การประกันคุณภาพ. สืบค้นจาก http://www.Moe.go.th/main_2/edu-reform.htm